

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลและเจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาล เป็นการศึกษาเชิงสำรวจผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวิธีการศึกษา 2 วิธี ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary Study) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี บทความ พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ. 2537 ระเบียบ แนวปฏิบัติ วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การศึกษาภาคสนาม (Field Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลและเจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลแต่ละสถานประกอบการและเจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาลที่ดูแลงานด้านประกันสังคมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้ข้อมูลผู้ที่ผ่านการอบรมความรู้งานประกันสังคม ปี 2548-2550 จำนวน 1,348 คน กำหนดความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 หรือ 0.05 โดยใช้สูตรของ Taro Yamane จะได้กลุ่มตัวอย่าง 361 คน (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, 2549, น. 161)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเอง โดยใช้ข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย เอกสารทางวิชาการ และคำแนะนำจากผู้ที่มี

ความรู้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการศึกษา ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิด (Closed ended) และคำถามปลายเปิด (Open ended) ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงาน ลักษณะคำถามเป็นตรวจรายการ (Check list) โดยใช้วิธีแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคม ประกอบด้วย การให้ความรู้และคำแนะนำ การประสานงาน และการเผยแพร่ข้อมูลประชาสัมพันธ์

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคม ประกอบด้วย ปัญหาส่วนบุคคล ปัญหาด้านเวลา ปัญหาระบบงานภายในองค์กร และปัญหาการประสานงาน

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคม ประกอบด้วย ความต้องการที่จะให้สำนักงานประกันสังคมสนับสนุนในด้านการประสาน และด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

นอกจากนี้ มีคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่มีผลต่อการพัฒนาแนวทางการเป็นเครือข่ายงานประกันสังคม

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยก่อนที่จะนำแบบสอบถามไปใช้ศึกษาจริงได้มีการตรวจสอบรายละเอียด โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษา และกรรมการตรวจสอบ นำมาแก้ไข ปรับปรุง นอกจากนี้ยังนำเครื่องมือไปตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ตามเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษา หลังจากนั้น ผู้ศึกษานำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทั้งด้านภาษา และความถูกต้องของเนื้อหาตามคำแนะนำ แล้วนำไปทดสอบใช้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลและเจ้าประจำสถานพยาบาล ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Conbarch's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8038 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นระดับสูง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลภาคสนาม และได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานงานขออนุญาตผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศและขอข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่เข้าร่วมรับการอบรมให้ความรู้งานประกันสังคม
2. ปฏิบัติการภาคสนาม (Field Study) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง 361 คน โดยกลุ่มได้ตอบแบบสอบถาม 361 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนผู้ที่เข้าร่วมรับการอบรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 1,348 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package to the Social Sciences หรือ SPSS) โดยใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ค่ามัชฌิมเลขคณิต
2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านลักษณะการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคมของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลและเจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาล โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
3. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อลักษณะการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคมกับตัวแปรอิสระ สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ (Percentage) และการทดสอบไครสแควร์ (Chi-Square) โดยทดสอบความมีนัยสำคัญที่ 0.05
4. วิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคม โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลและเจ้าหน้าที่ประจำสถานพยาบาล ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ คือ

ปัญหาอุปสรรคน้อยที่สุด	มีน้ำหนักคะแนน 1
ปัญหาอุปสรรคน้อย	มีน้ำหนักคะแนน 2
ปัญหาอุปสรรคปานกลาง	มีน้ำหนักคะแนน 3

ปัญหาอุปสรรคมาก มีน้ำหนักคะแนน 4

ปัญหาอุปสรรคมากที่สุด มีน้ำหนักคะแนน 5

แปลความหมายค่าเฉลี่ยโดยใช้การคำนวณจาก

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{(5-1)}{3} = 1.33$$

จากการคำนวณสามารถแปลความหมายของระดับคะแนน ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00 – 2.33 หมายถึง ปัญหาอุปสรรคระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.34 – 3.66 หมายถึง ปัญหาอุปสรรคระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.67 – 5.00 หมายถึง ปัญหาอุปสรรคระดับมาก

5. สถิติการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย

- ระหว่างปัจจัยด้านเพศกับปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคมและแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคม ใช้การทดสอบค่า t-test

- ระหว่างปัจจัยด้านอายุกับปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคมและแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคม ใช้การทดสอบค่า F-test

- ระหว่างปัจจัยด้านระดับการศึกษากับปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคมและแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคม ใช้การทดสอบค่า F-test

- ระหว่างปัจจัยด้านระยะเวลาการทำงานกับปัญหาอุปสรรคต่อการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคมและแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคม ใช้การทดสอบค่า F-test

6. ข้อมูลที่ได้จากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการทำงานเป็นเครือข่ายงานประกันสังคมเพื่อนำไปเป็นข้อมูลพัฒนาแนวทางการทำงานประกันสังคม โดยใช้วิธีจัดกลุ่มแต่ละหัวข้อในหมวดหมู่เดียวกัน

การนำเสนอข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้ศึกษานำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย